

V I N N Ý
K M E N

*Občasník Brněnské diecéze
Církve československé husitské*

duben / 2013

číslo 10

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

Obsah

Slovo bratra biskupa P. Šandery	4
Zamyšlení k Letnicím (<i>Světlušě Košíčková</i>)	7
Bratři ze Soluně – světlo pro Moravu (<i>J. Sladký</i>)	10
Rozhovor s biskupem Petrem Šanderou	13
Stránky pro mládež	16
Stránky pro děti	18
Výlety po památkách – místa spojená s C + M (<i>seriál</i>)	20
Doporučujeme	25
Pozvánky	26
Informujeme	27
Výročí a narozeniny	28
Datový plán	29

Slovo bratra biskupa

*Přiblížit se evangeliu
a s evangeliem se přiblížit lidem.*

Milí čtenáři Vinného kmene, sestry a bratři,

celým tímto jubilejním cyrilometodějským rokem nás jako motto provázejí výše uvedená slova: ***Přiblížit se evangeliu a s evangeliem se přiblížit lidem.***

Evangelium znamená dobrou zprávu, informaci. V nejuhitnější podobě ji zachycuje apoštol Pavel: ***Ježíš zemřel za naše hříchy podle Písem, byl pohřben a byl vzkříšen třetího dne podle Písem...*** (viz 1 K 15, 3-4).

Ježíš umřel, byl pohřben a vstal z mrtvých. Tyto události se netýkají jen Ježíše. **V našem starém světě otvírají něco nového.** Jako nabídka. Jako alternativa. Jako pozvání. Pro každého bez rozdílu. ***Tvůj život, člověče, může být jiný.*** Stačí se tomu otevřít. **Existuje nová rovina života.** Tu otevírá právě Ukřižovaný a Vzkříšený. Tak to je evangelium.

Před časem „dostalo“ i nás a přivedlo do společenství církve. I my jsme našli v Ježíšovi sami sebe – skutečný život. Zkusme v sobě tuto vzpomínku oživit. Jaké to bylo, když jsme se poprvé setkali s Ježíšem a došlo nám, co to znamená?! Jak zkrásněl celý svět?! Jak jsme chtěli zpívat a tancovat?! Jaká to byla úleva?! **Našli jsme život, dobro, pravdu a krásu...** Věřím, že každý v sobě takovou nějakou zkušenost neseme. Vracejme se k ní a spojme ji se zkušeností apoštolů a biblických svědků. Kristus je stále stejný včera i dnes (viz *Žd 13,8*). Krása, svoboda a život, které on ztělesňuje,

nejsou vázány na vnější okolnosti. **Evangelium ukazuje svou sílu i dnes a vřdycky.** I ve chvílích těžkých otvírá nové pohledy a osvozuje. A nejsou to iluze či nespelnitelná přání, nýbrž skutečnost. Vřdyť co jiného je evangelium než SKUTEČNÁ svoboda a úleva!

Máme-li se s tímto přiblížit lidem, pak to neznamená nic jiného než mezi nimi žít zcela spontánně a naprosto přirozeně tuto svobodu a naději, neskryvat ji a nestydět se za ni. Nemusíme lidi poučovat. Potřebujeme se naučit být spolu s nimi ve všem, co prožívají, a při tom neztrácet Kristovu naději a svobodu. To můžeme naplnit tak, že **budeme bytostně s Kristem Vzkříšeným a současně s lidmi.** Bible nám ukazuje, že to možné je a že právě z toho spojení vzchází tvořivá síla. Vřdyť právě toto spojení stálo na počátku velikého rozmachu starověké církve.

Žijeme, jak se někdy říká, na přelomu epoch a paradigmat. Mnohé jistoty zanikají nebo podstatně mění svou podobu. Platí to i pro církev. Člověka tyto změny přirozeně znejšťují. Víra v Kristovo vítězství však v nás probouzí jistotu, že i v tom všem k nám přichází Pán. Není to krásné objevovat v tom, co se děje, znamení Vzkříšeného a jeho přítomnosti!? Není právě toto jedním z neaktuálnějších úkolů nás křesťanů!?

Budeme-li přítomni v rychle se měnícím prostoru nejrůznějších myšlenek a informací, lidských přání a vizí, vztahů, ve změti různých jazyků a znamení, kterými spolu dnes lidé komunikují, můžeme se stávat autentickým znamením Boha, jeho naděje a svobody... toho JINÉHO... Nemusíme se bát. Lidské srdce to vřdycky pozná... a budeme vědět, jak s tím naložit.

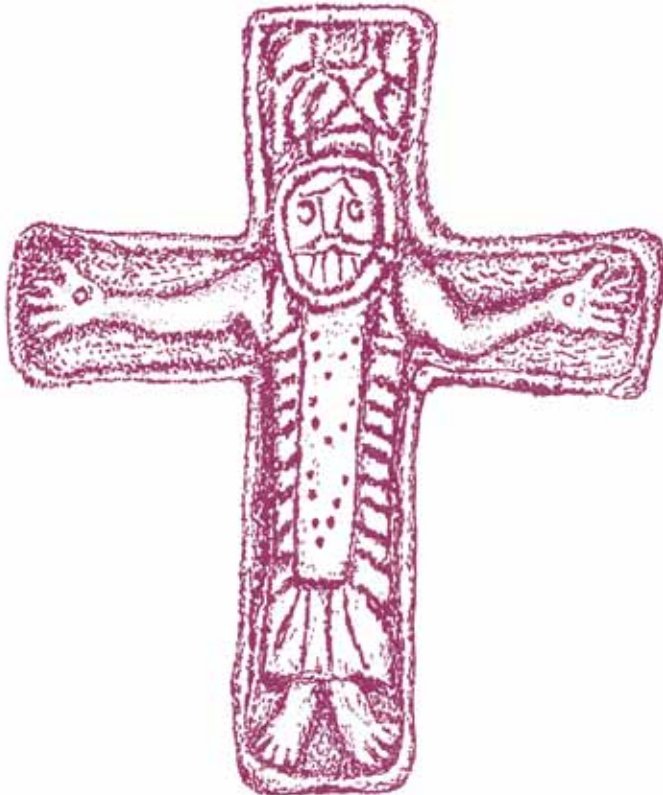
Jakou řečí, jakou abecedou vyjádřit to, co pro nás evangelium znamená? Připadá mi, že si budeme muset osvojit hlavně *abecedu* „obyčejného“ lidského spolubytí, solidarity, vztahů, činů pomoci a spoluúčasti, opravdovosti a jasnosti života, činů i slov. *Musíme se stát dobře čitelnými...*

Spojme se natolik s Kristem, aby lidé v našem okolí si nás mohli spojovat s Kristem. Spojme se natolik s Kristem, abychom se stali pro druhé přesvědčivou pozvánkou Boží.

Je to vůbec možné? Podíváme-li se jen na sebe, pochybnosti budou oprávněné. Dovedli byste si představit praštější podnik! Avšak nemožné u lidí nepředstavuje pro Boha žádný problém. Naštěstí smíme důvěřovat Bohu. **Jeho láska a moc je vždycky větší, než jsme schopni si myslet a představit.**

Mnoho radosti z evangelia i z Krista samého přeje

biskup

Zamyšlení k Letnicím

Skutky apoštolské 2,1-4

Když nastal den Letnic, byli všichni shromážděni na jednom místě. Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchr, a naplnil celý dům, kde byli. A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat.

Druhého dne svátků velikonočních (pesach) přinášeli Izraelité do chrámu omérovou oběť – prvotinu nové sklizně obilí. Stejně tak o padesát dní později přicházeli se dvěma kvašenými chleby a dalšími dary v průvodě, v jeho čele byl veden mladý býček určený k oběti, aby v chrámě slavili šavuot – Svátek týdnů (*Lv 23,15-22; Dt 16,9-12*). Tento svátek se udržel i po zničení chrámu r. 70 n.l., protože byl již r. 100 př.n.l. pevně spojen s „dobou, kdy byla darována Tóra“. Slavnost je naplněním očekávání. Od Velikonoc se večer co večer připomíná a znovu prožívá cesta Izraele z Egypta až po zjevení na Sinaji. Midraš Tanchuma vysvětluje, že Izrael nedostal Tóru hned po vyjití z Egypta, ale musel jako těžce nemocné dítě po svém tělesném uzdravení ještě nějaký čas čekat, než byl schopen přijmout duchovní věci. Vnějšíkově osvobození museli být ke svobodnému převzetí Tóry nejprve připraveni. Životem podle Tóry pak uskutečňují smysl svobody, jak říkají otcové: „Skutečně svobodným je muž, který se zabývá studiem Tóry.“ (*Mišna Avot VI,2*) Proto mnoho zbožných mužů tráví noc Slavnosti týdnů v synagoze. Čtou celou Tóru a průřez Mišnou, zástupně za ústní tóru. Tak se připravují na čtení perikopy o Sinaji (*Ex 19; 20*) při ranní slavnostní bohoslužbě. Zelené girlandy a květinová výzdoba upomínají na dřívější slavnost žní. Židovští mystikové vykládali pe-

sach a šavuot jako zasnuby a svatbu s božskou Tórou a poukazovali při tom na dva ze Svátečních svitků. O Velikonocích se četla Píseň písní, o Svátku týdnů (Letnicích) kniha Rút. Vypráví o sňatku s Bóazem a o původu davidovské dynastie, ale především o příklonu cizinců k pravé víře a k životu podle Tóry.

Duch - vitráž z Taizé

I křesťanské Svatodušní svátky patří k Velikonocům. Ježíšovo vzkříšení – vítězství nad zlem a smrtí – dostáváme darem v Duchu svatém. Duch svatý nás propojuje s Kristem, vytváří jednotu ve zkouškách, utrpení, smrti i ve vzkříšení – v překování hříchu, odpuštění a životě z Krista. Bez Ducha svatého není možné uvěřit a žít ze vzkříšení. Desatero bylo darováno; zachovat si svobodu je však možno jen jeho plněním. Duch svatý byl darován Kristem po jeho vzkříšení; nechat se jím vést, prosit o něj, naslouchat mu, radovat se z něj, oslavovat v něm Boha znamená žít vzkříšení a život věčný spolu s Kristem.

Seslání Ducha svatého se děje od té doby stále znovu – tam, kde jsme shromáždění na jednom místě; tam, kde se spolu svorně a vytrvale modlíme; tam, kde pozorně čteme Bibli jako pokyny pro nás; tam, kde se připojíme ke společenství, jemuž je poslušnost Duchu svatému prioritou. Ježíš z nás, z našeho společenství, pak činí svědky svých činů, svědky toho, jaký je a jak se k nám chová.

Společenství, v němž máme své srdce a cítíme se v něm doma, je Kristovým svědkem. Buď nepravdivým, když o tom, co slyšelo a poznalo, mlčí nebo mluví s ohledem na nevěřící zkresleně; nebo věrným, když poznanou skutečnost dosvědčuje beze

strachu a prospěchářství. Pravdivé svědectví je dnes, kdy končí doba duchovního půstu 20. století, velmi důležité. Na otázku hladovějících duší po tom, co je spasitelné a kdo je Spasitel, vnucují svou odpověď mnohé kulty konzumu a požitku zneužívající slabost člověka, vědecké poznatky i psychologii. Podat věrné a pravé svědectví se zdá obtížné. Od dob seslání Ducha svatého se však děje neustále. Svědek věrný a pravý (*Zj 3,14*) dosvědčuje své vzkříšení; díky Bohu, že v Duchu svatém i skrze naše společenství víry.

Světluške Košíčková
farářka v NO Brno - Tuřany

Letnice
(Ingeborský žaltář – kolem roku 1200)

Bratři ze Soluně - světlo pro Moravu

Jiří Sladký

II. Příchod věrozvěstů a jejich činnost na Moravě

V prvním díle tohoto článku jsme se zabývali především křesťanskými misemi, které pronikaly na území Velké Moravy ještě před příchodem Cyrila a Metoděje. Kapitulu jsme zakončili žádostí moravského poselstva, přednesenou roku 862 na dvoře byzantského císaře Michala III. Podle pramene „Život Konstantina Filozofa“ císař Michal svolal sněm, na který pozval i Konstantina, aby si vyslechl žádost Moravanů. Tehdy se oddal Konstantin i se svými pomocníky modlitbám, Bůh vyslyšel jeho modlitby a na základě tohoto osvětlení sestavil Konstantin slovanskou abecedu - hlaholici.¹

Volba těchto bratří byla nesmírně šťastná. Starší Metoděj i mladší Konstantin se oba narodili v Soluni, kde se mluvilo slovanským nářečím, v rodině vysokého úředníka. Metoděj byl nesmírně fyzicky i intelektuálně zdatný, a proto mu císař svěřil správu slovanské kolonie v Makedonii. Naproti tomu Konstantin byl vychováván současně s budoucím císařem Michalem III. a brzy po absolvování filozofie na akademii v Konstantinopoli se stal hlavním archivářem v říši, přičemž byl zodpovědný za vydávání listin cařihradského patriarchy.² Nicméně hlavní předností Konstantina je jeho genialita v oblasti filologie naplněná hlubokým smyslem pro nutnost písma k jazyku, který se liší od řečtiny i latiny. Vytvořil tedy slovanskou řeč i písmo, které mělo třicet osm písmen odvozených nejen z řecké abecedy, ale také z hebrejštiny a ze zcela nových zvláštních znaků pro měkké souhlásky.³

¹ L. E. HAVLÍK, *Kronika o Velké Moravě*, Brno 1992, s. 115, *Život Konstantina Filozofa*, kap. XIV.; podobně hovoří i ostatní prameny v této edici uvedené: s. 115, *Život Metoděje*, arcibiskupa moravského, kap. V., s. 117, *Vyprávění mnicha Chabra*, jak svatý Kyril sestavil Slovanům písmo.

² Viz např. J. HEYDUK, *Svatí církevního roku*, Jihlava 2001., s. 110-111

³ Podrobněji R. TUREK, *Počátky české vzdělanosti*, Praha 1988, s. 38

Solušní bratři uposlechli výzvy císaře i hlasu Božího a přišli na Velkou Moravu roku 863, aby zde zahájili misijní činnost spojenou s pastorační, literární a organizační prací. Bohužel však úspěch jejich snažení byl úzce spjat s mocenskými strukturami té doby. My víme, že důvody Michala III. k tomu, aby žádosti moravského knížete Rostislava vyhověl, nebyly jen náboženské, ale v mnoha ohledech právě politické. Velká Morava se měla stát spojencem byzantské říše proti francko-bulharskému paktu. Stejně tak i motivy Rostislava nebyly čistě duchovní, šlo mu o to získat nezávislost na východofrancké říši, která neustále kvůli „hrubému“ křesťanství na Moravě považovala toto území za svoji „kolonii“ vhodnou k dobytčným nájezdům.

Jak byli oba bratři na Moravě přijati? Nechme promluvit starou římskou legendu: „Císař ho poslal spolu s bratrem Metodějem do země Slovanů a poskytl jim ze svého paláce velmi hojné prostředky. Když s Božím přispěním přišli do oněch území a tamější obyvatelé se dozvěděli o jejich příchodu, velmi se radovali, zejména když uslyšeli, že přinášejí ostatky svatého Klimenta a evangelium od řečeného filozofa do jejich jazyka. Vyšedše jim z města vstříc, přijali je s úctou a s velikou radostí...“⁴ I přes toto krásné přijetí, budeme-li tedy věřit zmíněnému prameni, nebyla jejich práce vůbec jednoduchá. Za celé tři roky, kdy se Cyril a Metoděj na Moravě věnovali kazatelství, písemnictví, pastoračním, misijním a výchově žáků, bojovali proti silným pozůstatkům pohanství. Často také naráželi na prudký odpor franckých kněží, tzv. „trojjazyčníků“, kteří nechtěli připustit kromě latiny, řečtiny a hebrejštiny slovanštinu jako čtvrtý liturgický jazyk. Bratři navíc velmi přísně posuzovali pohansky volné manželské vztahy Rostislavových velmožů, kteří byli zvyklí na tolerantní přístup západního duchovenstva. Tím si naši věrozvěstové vysloužili nevráživost mnoha velmožů.⁵

Na podzim roku 867 se oba bratři vydávají na cestu do Cařihradu. Zde chtějí dosáhnout vysvěcení svých učedníků. Cestou

⁴ L. E. HAVLÍK, Kronika o velké Moravě, s. 122-123, Římská legenda, kap. 7

⁵ J. DEKAN, Velká Morava - doba a umění, Praha 1981, s. 165

se jim podařilo získat pro křesťanství blatenského knížete Kocela a poté dorazili do Benátek, odkud měli pokračovat po moři lodí. Zde je však zastihla zpráva o zavraždění císaře Michala III. 23. září 867 a o sesazení jejich učitele patriarchy Fótia. Co teď? Co bude dál? Do této nejisté a napjaté atmosféry přišlo nečekaně pozvání od papeže Mikuláše I. do Říma.⁶ Za zcela změněné situace se Konstantin a Metoděj vydávají do Říma, ale než tam dorazí, zemře Mikuláš I. a v Římě je přivítán jeho nástupce Hadrián II., kterému stejně jako novému cařihradskému patriarchovi Ignátiovi záleželo na uvolnění napětí mezi východní a západní církví. Proto papež schválil slovanský jazyk jako další liturgický.⁷

Nyní se zdá, že politické snahy moravského knížete Rostislava dospěly na vrchol. Nezbyvá než jednat v Římě o zřízení samostatné moravské diecéze, která by byla nezávislá na frankobavorském episkopátu. Tato jednání se neobyčejně protáhla. Mezi tím zde vstoupil do kláštera Konstantin a přijal nové řádové jméno Cyril, aby za krátký okamžik 14. února 869 ve věku pouhých 42 let zemřel. Konečně na přímlovu knížete Kocela byl Metoděj s Rostislavovým, Svatoplukovým a Kocelovým souhlasem vysvěcen na arcibiskupa panonsko - moravské církevní provincie.⁸

Můžeme proto říci, že zápas za církevní samosprávu Velké Moravy byl dobojován, ale radovali se z něj naši moravští předci dlouho? Uvidíme v příštím pokračování tohoto vyprávění.

⁶ Pramen Život Konstantina Filozofa v kap. XVII. uvádí: „Když se o něm dozvěděl římský papež (Mikuláš), poslal pro něho. A když (Konstantin) dorazil do Říma, vyšel mu naproti sám apostolík Hadrián se všemi obyvateli města a nesli svíce, neboť se dozvěděli, že nese ostatky svatého Klimenta, mučedníka a římského papeže... Papež pak přijal slovanské knihy, posvětil je a uložil v kostele svaté Marie, který se nazývá Fatné. Zpívali pak nad nimi liturgii...“ Ve stejném duchu hovoří i ostatní prameny - Římská legenda, kap. 8, 9; a Život Metoděje, arcibiskupa moravského, kap. VI.; viz L. E. HAVLÍK, Kronika o Velké Moravě, s. 138

⁷ J. DEKAN, Velká Morava - doba..., s. 166

⁸ J. VÁLKA, Dějiny Moravy, díl I. - Středověká Morava, in: Vlastivěda moravská - země a lid, sv. 5, Brno 1991, s. 27

Rozhovor s biskupem Petrem Šanderou

Bratře biskupe, po čtrnácti letech odcházíš z funkce biskupa Brněnské diecéze CČSH. Je možno nějak porovnat myšlenky, se kterými jsi do této funkce vstupoval, s myšlenkami, s nimiž tento „post“ opouštíš?

Snažil jsem se tenkrát nedělat si velké iluze a plány. Myslel jsem si, že mým hlavním úkolem je potřebná reforma duchovní správy a života diecéze a obcí. Chtěl jsem toto téma otevřít a myslel jsem si, že společně takový reformní koncept duchovní správy v diecézi připravíme a uvedeme do praxe. To prostě nevyšlo. Nepodařilo se mi přesvědčit a získat pro tyto myšlenky věřící v nábožen-
ských obcích ani kolegy a kolegyně v duchovenské službě. Zřejmě to jako problém nevnímají nebo spíš vidí vždy jen ten svůj úsek a neuvědomují si tolik potřeby celku diecéze.

Jinak končím své funkční období s vědomím, že je možné s pomocí Boží nést i hodně těžké věci. Na druhé straně vidím, že nic není tak jednoduché, jak se jeví zvnějšku, a že nic nemůžeme považovat za samozřejmost.

V jedné kritické chvíli jsem jednomu člověku napsal, že všechny mé plány a představy skončily v troskách. A on mi odpověděl: „To je dobře.“ Připadalo mi to kruté, ale měl pravdu. Nejde o to prosadit své plány a představy, ale poznat a uskutečnit ty Boží. Máme-li nějaké plány, pak jediné, co s nimi lze udělat, je vložit je do Božích rukou. To jsem se snažil dělat. Také celé to období mého biskupování nechávám v Božích rukou. Nechť Pán posoudí a oddělí to dobré od nepovedeného!

Když ty dlouhé roky rekapituluješ: Můžeš vyslovit, co tě během té doby nejvíc zklamalo, co překvapilo a co potěšilo? Eventuelně co vnímáš jako přínos a co naopak jako ztrátu?

Všechno může být přínosem. Každá zkušenost může být užitečná. Pokud jde o mne, byly to roky někdy tvrdé školy, ale jsem za ně vděčný. Poznamenaly mne, ale taky hodně daly.

Zklamání? Některá jsou zcela konkrétní a osobní. Na ty bych rád zapomněl. V obecnější rovině bych zmínil snad zkušenost, že v církvi se setkáváte s lidmi úplně stejnými jako ve světě, že není jednoduché – v některých výjimečných případech téměř nemožné – se normálně lidsky domluvit a najít společnou řeč. Dokonce i s osobní důvěrou to nebývá vždy v církvi snadné. Bolí mě, s kolika vztahovými zraněními, bolestmi, osobními averzemi a uraženostmi se lze v církvi setkat. Vadilo mi a vadí nekonkrétní, prázdné a nikam nevedoucí řečnění na různých grémiích a při různých příležitostech. Musíme se hodně učit mluvit podle Ježíšovy rady: „Vaše slovo buď ano, ano – ne, ne; co je nadto, je ze zlého“ (Mt 5, 37).

Positivní zkušenosti? I ty byly. Hlavně zjištění, že navzdory tomu všemu lidsky malému stále zakoušíte různé projevy a znamení upřímné víry, naděje a lásky. Potkáváte věrné bratry a sestry, modlitebníky, ochotné pomocníky a služebníky. Učil jsem jeden čas na Institutu ekumenických studií a několikrát mne potěšilo upřímné a velmi dobré hodnocení studentů z naší církve od lidí z vedení této školy.

Bůh nám dává znamení své lásky a taky věrné lidi. Nejsou to třeba zástupy, ale rozhodně to není málo. Takoví lidé jsou pokladem církve a znamením, že Bůh je s námi a že s námi počítá. Pokud jde o zklamání nebo přínos, který prožila diecéze, to musí posoudit jiní. Tady si netroufám cokoli říct.

Pro tvůj osobní a rodinný život představovalo těch uplynulých čtrnáct let určitě nesmírnou zátěž, obět' a odříkání. Někdy, když se člověk takového břemene zbaví, má pocit, že se konečně může nadechnout a „vzlétnout“. Kam teď chceš letět ty? Máš nějaké konkrétní plány, čemu se chceš především věnovat, na cos dříve neměl čas?

Rád bych si trochu odpočinul a pak studoval, četl. Chtěl bych se vrátit víc k biblistice, ke Starému zákonu, k hebrejštině a řečtině. Na to v uplynulých letech nezbývalo mnoho času. Mám taky pěknou řádku knih, které jsem nestačil přečíst. Doufám, že se budu moct také více věnovat lidem v náboženské obci a kolem ní.

Taky bych se rád víc modlil. Cítil jsem a cítím modlitbu jako klíčovou. S tím jsem začínal. A pak jsem usmýkán spoustou starostí a povinností zjistil, že v modlitbě jsem schopen jen toho, co bych nazval minimem.

Předpokládáme, že člověk tvého typu se jen těžko stáhne někam do ústraní. Víš už teď něco konkrétnějšího o tom, jak pomoci tvému následníku v biskupské službě, jak vnést tvé zkušenosti do práce diecéze i církve?

To bude záležet na novém biskupovi. Pochopitelně jsem ochoten pomáhat. Jsou oblasti služby, které mi vždy byly blízké jako například pastorační rozhovory, doprovázení. Snad dokážu lidem naslouchat a snad bych v této oblasti mohl být užitečný. Možná bych rád tu a tam přispěl nějakým článkem do Vinného kmene či na diecézní web.

Bude-li to možné, rád bych pro diecézi (ale jistě by to šlo i v rámci náboženské obce) pokračoval v praxi duchovních cvičení. Existují různé formy. Poslední dobou mě hodně láká dávat takové exercicie na dálku (individuální).

Ale toto všechno zůstává otevřené. Nechci se nikam cpát. Rád bych, aby nový biskup mohl přinést nové podněty, nové myšlenky a styl jednání i práce.

Děkuji za rozhovor.

Miroslav Kubíček

PRO MLÁDEŽ

Nově a přece stejně

Chtěl bych, aby těchto pár řádek bylo povzbuzením a doufám, že se to nakonec podaří. Přesto musím začít něčím, co příliš povzbuzující není. Nicméně myslím, že je to ožehavá zkušenost téměř každého z nás. Nejde mi jen o to, že při bohoslužbách pozorujeme někdy více prázdných míst v lavicích než míst obsazených, jde mi spíše o to, kdo jsou ti, kteří tvoří ta, často malá, společenství k oslavě Pána.

Byl bych rád, kdybyste mi nedali za pravdu, ale já osobně ve sboru svém i ve sborech, které příležitostně navštívím, většinou pozoruji zející propast mezi generací seniorů a mezi (většinou několika) mladými, kteří ke křtu přivádějí své děti. Předpokládám, že stejně jako já si s tím mnozí lámeme hlavu, protože, a to je to nejdůležitější, k čemu jsem chtěl dojít, nám, čerstvým rodičům, chybí opora v tom, jak vést své děti k víře. Myslím tím opora od našich vlastních rodičů. Vždyť naše malé děti chodí do kostela spíše se svými prababičkami než svými babičkami.

Proto se navzájem povzbuzujte a buďte jeden druhému oporou, jak to již činíte. (1 Te 5, 11)

Vzniká tak situace, kdy se běžné mezigenerační spory mezi rodiči a dětmi stávají propastí mezi dětmi a prarodiči a vzájemné nepotkávání dvou různých světů je o to výraznější. My mladí

nemůžeme zastírat, že chceme mnohé změnit a že se ženeme za mnohými představami často bez širšího pohledu na věc. Zasloužilá staršiny může právě taková nezkušenost popouzet, je pro ně ovšem zase náročné sledovat, kam se svět v posledních letech ubírá. Možná by přitom stačilo tyto dva přístupy zkombinovat a podívat se na osvědčené věci (tradici nesenou těmi staršími) novými, mladými očima, nikoliv stavět vše znovu.

Jak jsem ale již předeslal – chci povzbudit. Odvedme tedy chvíli pozornost od problému a nasměrujme oči k něčemu pozitivnímu –

třeba právě k jedné z těch věcí tradičních. Z věcí popsaných slovem, které dokázalo spojit zdánlivě nespojitelné. Ke slovu, které dokáže překlenout jakoukoliv propast. Nuže, našel jsem takové slovo, zaručeně vyzkoušený návod, v prvním Pavlově listu do Tesaloniky (té Soluně, ze které k nám přišli věrozvěstové Konstantin a Metoděj, které si tento rok připomínáme):

"Stále se radujte, v modlitbách neustávejte. Za všech okolností děkujte, neboť to je vůle Boží v Kristu Ježíši pro vás.

Plamen Ducha nezházejte, prorockými dary nepohrdejte. Všecko zkoumejte, dobrého se držte, zlého se chraňte v každé podobě."

(1 Te 5, 16-22)

Přijď, Duchu svatý, naplň naše srdce horoucí touhou po pravdě, cestě a plném životě. Zapal v nás svůj oheň, abychom se stali světlem, které svítí, hřeje a utěšuje. Dej našim těžkopádným jazykům nalézt slova, která budou mluvit o tvé kráse a lásce. Obnov nás, abychom se stali lidmi tvé lásky. Potom se obnoví tvář země a všechno bude nově stvořeno. Přijď, Duchu svatý, posvět nás, posiluj nás a zůstávej s námi. Amen

Celý letošní půst před Velikonocemi jsem cítil, že toto je to podstatné, že to je to slovo, ve kterém není ani stopa po něčem, čím bychom se měli trápit. Je to slovo, které zakládá společenství, protože nemluví ke každému z nás jednotlivě, ale ke všem nám společně. Je to slovo, které pohled plný jednotlivých nevyřešených problémů, rozličných překážek v nás i mezi námi navzájem mění v pohled radostný a nadějný.

A – nenechme se mýlit – veliká radost nemusí vzejít nutně z velikého společenství. Chci říci – nejde o počet, ale o to, zda společně spočíváme v této radosti každý celým svým srdcem a je tak s námi živý Bůh.

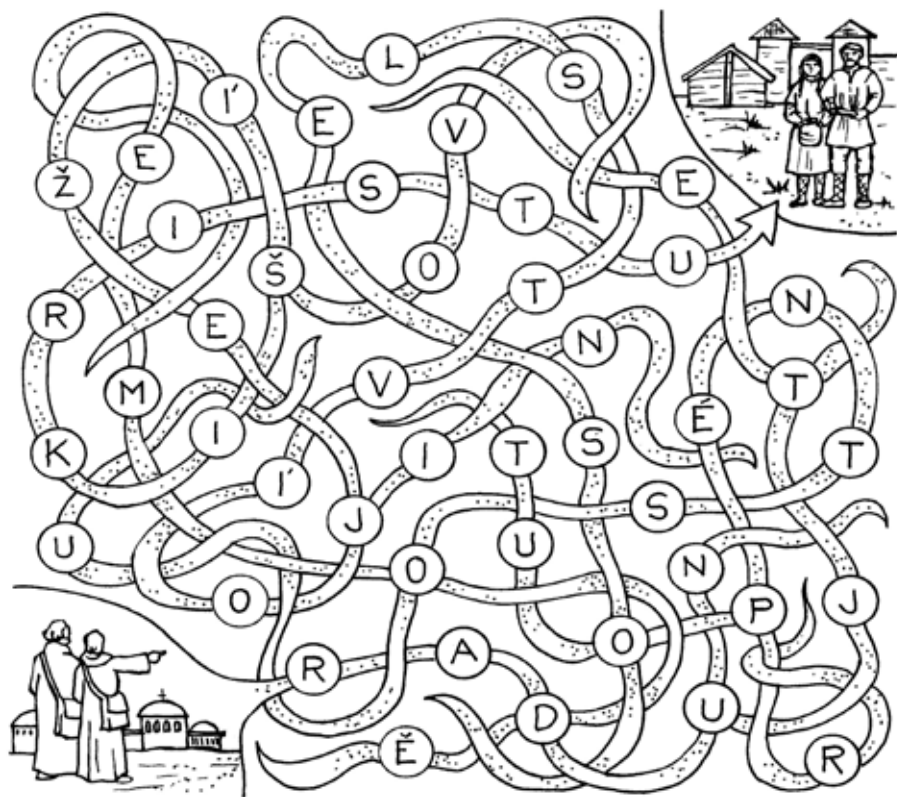
Michal

Pro děti a jejich rodiče

CESTA NA MORAVU

Konstantin s Metodějem se po důkladné přípravě na svůj misijní úkol vydali spolu s poselstvem z Byzance na Moravu. Po dlouhé a namáhavé cestě došli do sídla knížete Rostislava, kde byli slavnostně uvítáni. Psal se rok _____ (vyber z možností dole). Bratři překonali všechny obtíže cesty. Posilovalo je totiž vědomí, že je Bůh posílá zvěstovat Slovanům... (dokončení v tajence).

Projdi cestou z Byzance na Moravu. Když posbíráš na správné cestě písmenka, získáš tajemku.

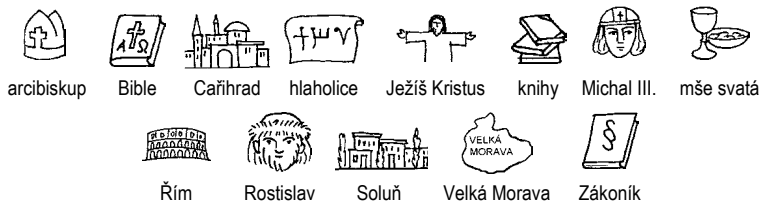

TAJENKA: _____

Rok příchodu – možnosti: 368 386 638 683 836 863

VYPŘÁVĚNÍ O CYRILU A METODĚJOVI

V řeckém městě žila v 9. století rodina se 7 dětmi. Mezi nimi byli chlapani Konstantin a Metoděj. Oba se dobře učili. Když vyrostli, Metoděj se stal správcem jedné části země a Konstantin pracoval s a stal se profesorem v , hlavním městě Byzantské říše. Byzantský císař , se kterým chodili oba bratři do školy, vyslal Konstantina a Metoděje na , aby vyhověl žádosti slovanského knížete . Konstantin vymyslel pro Slovaný písmo a oba bratři se vydali na . Přeložili pro Slovaný také a sepsali . Nesloužili latinsky, ale staroslověnsky. Tak jim všichni dobře rozuměli a víra v se šířila. Kněží sousední západní říše si na Konstantina a Metoděje stěžovali v u papeže, ale ten slovanskou schválil. Konstantin vstoupil v do kláštera, přijal řeholní jméno Cyril a ve 42 letech zemřel. Metoděj pak dál působil na , a to jako . Po jeho smrti byli sice Cyrilovi a Metodějovi žáci vyhnáni ze země, ale i tak víra v zapustila na kořeny, které se už nikdy nepodařilo vymýtít. Náš národ vděčí Cyrilu a Metodějovi za to, že jako jeden z prvních měl svůj překlad , své knihy pro a svůj . Tak jsme se už v 9. století zařadili mezi kulturní národy Evropy.

Výlety po památkách (seriál)

Hora svatého Klimenta

Hora svatého Klimenta je jedním z duchovních míst hluboce spjatých s historií Moravy. První písemné zprávy o této hoře ukryté v tichu rozlehlých Chřibských lesů pocházejí teprve až ze 14. století.

Podle svědectví historických pramenů byla ta-to hora dána před dávnými staletími králem Rostislavem Konstantinu, Metodějovi a jejich žákům k rozjímavému životu. Ti zde našli místo ke kontemplaci, modlitbě i práci. V blízkosti chrámu byl vystaven monastýr, poustevna a byla zde také škola, středisko osvěty a výchovy.

Hora svatého Klimenta, daná pod ochranu římského papeže a mučedníka, patrona soluňské misie Klimenta, jehož tělesné ostatky zde byly uchovány, tak byla střediskem zbožnosti a vzdělanosti. Zde byl také Metodějem roku 884 dokončen překlad svatých knih a na svátek Dimitrije sloužena slavná bohoslužba jako dík za poskytnutou milost a pomoc.

Z archeologických výzkumů je doloženo, že na této hoře v době velkomoravské v 9. století stála zděná kaple. O obytném prostoru z 9. století přináležejícím ke kapli se zmiňuje pouze Jindřich Wankl z Vlasteneckého muzejního spolku z Olomouce, který vedl výzkumy hradiska v letech 1885 - 1888 a který prý objevil základy samotného kláštera z doby cyrilometodějské, ale nijak blíže je nespécifikoval.

Zdroj: www.ado.cz

Mikulčice

V 9. století velkomoravský hrad s rozsáhlým podhradím na ostrovech v řečišti toku Moravy o celkové rozloze až 50 ha. Významné místo počátků naší státnosti. Zápklady knížecího paláce a 12 kamenných kostelů, pohřebiště s celkovým počtem přes 2500 objevených hrobů, pozůstatky mohutného valu. Místo působení slovanských věrozvěstů sv. Konstantina - Cyrila a sv. Metoděje. Místo nazývané Morava (grad Morava) nebo starobylé město Rasticovo (urbs antiqua Rastizi).

Slovanské hradiště v Mikulčicích bezpochyby patří mezi nejvýznamnější místa poukazující na historii našeho státu. S největší pravděpodobností byly Valy u Mikulčic jednu dobu hlavním městem Velké Moravy, která je jedním z nejdůležitějších historických článků České republiky. V roce 1954 zde bylo odkryto přes 2500 hrobů, zbytky paláce a 12 kostelů z 9. století. Architektura ukazuje na vlivy byzantské, adriatické a západní. Díky stálému výzkumu je tato oblast nejrozsáhlejším archeologickým nalezištěm u nás.

Zdroj: www.masaryk.info/slovanske-hradiste-mikulcice/

Modrá

Archeologický skanzen v Modré se nachází v lokalitě původního velkomoravského osídlení, v těsném sousedství Velehradu, 7 km od Uherského Hradiště. Představuje ideální podobu slovenského opevněného sídliště z doby Velké Moravy (9. století). Je tvořen stavbami, jejichž do země zahloubené části mají předlohy ve skutečných archeologických objektech. Nadzemní hmota staveb má charakter hypotetických rekonstrukcí, které však vznikly na podkladě konkrétních nálezů. Skanzen – sídliště se člení na funkční celky a areály. První představuje opevnění se vstupní branou a strážními věžemi. Na něj navazuje areál sídlištně – hospodářský, který plynule přechází v areál mocenský. Poněkud osamoceně stojí areál církevní. Okruh skanzenem uzavírá řemeslnický areál a informační centrum se zázemím.

Za zmínku stojí kostel sv. Jana, který obec vystavěla v letech 1998 – 2000 jako rekonstrukci původního kostela. V lokalitě byl nalezen i malý hřbitov o 36 kostrových hrobech, jejichž charakter odpovídá poznatkům o velkomoravských pohřebištích.

Zdroj: www.archeoskanzen.cz

(Na této webové adrese se dozvíte i o dalších pořádaných akcích k 1150 letům od příchodu Cyrila a Metoděje.)

Velehrad

Velehrad je jedním z nejvýznamnějších poutních míst Moravy. Jeho historie se začala psát před více než 800 lety, kdy do údolí říčky Salašky přišlo prvních 12 cisterciáckých mnichů, aby nedaleko obce Veligrad (dnešní Staré Město) vybudovali svůj klášter. Právě na základě své polohy dostal klášter své jméno a stal se záhy nositelem mnohem starší duchovní tradice, která sahá až do 9. století, kdy na Moravu přišli slovanští věrozvěstové Konstantin a Metoděj. Význam poutního místa Velehrad tedy nespočívá v místním, nýbrž myšlenkovém vztahu k středisku apoštolské působnosti slovanských věrozvěstů. Proto býval v minulosti nazýván „moravským Betlémem.“ A tak již po staletí na Velehrad proudí tisíce poutníků, k nimž se v roce 1990 připojil také blahoslavený papež Jan Pavel II. Přicházíme sem, abychom se dotkli svých kořenů a to nejen duchovních, nýbrž zvnitřněným způsobem i národních. Velehrad je vnímán také jako prostor k dialogu mezi kulturami Východu a Západu.

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje

Srdcem poutního místa Velehrad je bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje. Původně pozdně románská stavba z první třetiny 13. století získala v důsledku válečných pohrom a zejména požáru v roce 1681 barokní podobu. V bohatě zdobené bazilice nacházíme několik spirituálních ohnisek, která by neměl žádný návštěvník tohoto posvátného prostoru minout: oltář, kolem kterého se setkávají křesťané při slavení liturgie, kaple Panny Marie Matky jednoty křesťanů s velehradským palladiem, hrob arcibiskupa Antonína Stojana v Královské kapli a nejnověji také nádhernými mozaikami zdobený sarkofág kardinála Tomáše Špidlíka SJ v presbytáři baziliky. Dále lze akcentovat sousoší

sv. Cyrila a Metoděje na pravé straně od oltáře, které kanonizovalo vnímání podoby soluňských bratří v očích našich předků, a obraz věrozvěstů od polského malíře Matejky darovaný pro baziliku v roce 1885.

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje

Zdroj: www.velehradinfo.cz

Doporučujeme ...

Karel Hvížďala, Vzpoury II

Na sklonku minulého roku vyšla kniha „kласika rozhovoru“ **Karla Hvížďaly**, nazvaná „**Vzpoury II**“. Protože mne velice zaujaly již „**Vzpoury I**“ sáhl jsem i po „dvojce“ a mohu velice doporučit obě dvě. Vydalo nakladatelství Galén. Cituji úryvek autorových slov z obálky knihy:

„Svazek navazuje na Vzpoury vydané tímto nakladatelstvím v roce 2010, v nichž jsem čtenářům představil Václava Havla, který provokoval vzpourou životem v pravdě, Pavla Landovského s jeho vzpourou klaunstvím a Jiřího Suchého, jenž pro mě představoval vzpouru prací. I v této knize najdete tři rozhovory s výraznými osobnostmi, které ovlivňovaly a ovlivňují naše myšlení v posledních desetiletích. Protagonisty spojuje zkušenost emigrace a dva z nich dodneška částečně v zahraničí žijí: jsou již Evropané. Právě tento pobyt v jiném jazyce a zkušenost s jinou kulturou jim dovolily zbavit se či vyvarovat místních kliše a zachovat si „jiné myšlení“. Jde o filosofa Václava Bělohradského, který se vzpírá myšlením, knížete Karla Schwarzenberga, jehož vzpourou je život v tradici, a rabína Efraima Karola Sidona: ten se proti vládnoucí nenormalitě vzbouřil příklonem k judaismu.“

Kniha Tomáše Špidlíka Vnitřně zakoušet

věnuje duchovním cvičením (exerciciím) a provádí nás jimi. Jak říká autor na konci úvodních úvah: „To, čeho chceme dosáhnout, je vždy totéž: cítit se blízko Boha, který dává cenu všemu, o co se zajímá naše srdce. Jestliže jej najdeme, objevili jsme hodnotu života. To je ve skutečnosti vlastní smysl duchovních cvičení.“

Kniha *Anselma Grūna* a *Meinrada Dufnera* - **Spiritualita zdola**, s podtitulem **Překročit svůj vlastní stín**. Spiritualita zdola je toho názoru, že Bůh k nám nemluví jen v Bibli a prostřednictvím církve, nýbrž i prostřednictvím nás samých, prostřednictvím našich myšlenek a citů, našeho těla, našich snů, a dokonce i prostřednictvím našich ran a našich domnělých slabostí. Evagrius Ponticus formuluje tuto spiritualitu zdola klasickou větou: „Chceš poznat Boha? Poznej nejdřív sám sebe.“

Pozvánky

1. června 2013

- 10:00** – bohoslužba na základech středověkého kostela na hoře sv. Klimenta u Osvětiman
- 14:00** – setkání v Bzenci s přednáškou o Cyrilovi a Metodějovi
- 15:30** – koncert Komorního sdružení pro duchovní hudbu Ostrava

29. června 2013

- 10:00** – Modrá, Velehrad diecézní putování všech generací.
Bohoslužba pro děti v kostelíku v Modré

4. a 5. července 2013

- Dny lidí dobré vůle – Národní pouť na Velehradě (pořádá Církev ŘK)

5. července 2013

- Slovanští věrozvěstové – bohoslužby v jednotlivých náboženských obcích ČČSH

6. července 2013

Bohoslužba k výročí M. J. Husa bude u pomníku MJH na zahradě sboru ve Slavkově u Brna. Po bohoslužbě se bude konat festival pěveckých sdružení z Brněnské diecéze. Bližší informace budou ještě upřesněny.

Akademický klub Tábor zve na tyto přednášky do sborovny Husova sboru CČSH na Botanické 1, Brno, vždy od 14:30 hodin. Těšit se můžete na:

11. května 2013 – Karel Viktorin:

Japonsko II

8. června 2013 – Doc. PhDr. Václav Štěpánek:

Cyril a Metoděj

Duchovní péče o děti a mládež zve na setkání vedoucích Mateřských center a Klubů pro děti a mládež CČSH v Brněnské diecézi.

Místo konání: Brno – Řečkovice, Klub Jonáš, Vážného 6.

Datum setkání: 4. května 2013

Začátek je v **9:00 hodin**, ukončení ve **13:00 hodin**.

Informujeme...

Zajímavé výstavy:

Výstava **Cyril a Metoděj – doba, život, dílo**

Palác šlechtičen v Brně – od 28.3. do 29.9.2013

Vstupné na výstavu je 90,- Kč, zvýhodněné 45,- Kč,
rodinné 225,- Kč

Více informací získáte na: www.mzm.cz

Diecézní muzeum na Petrově v Brně chystá na červen až srpen 2013 výstavu s názvem **Kotva a pramen**, která se bude týkat cyrilometodějského výročí.

Výstava **Tito jsou otcové naši, Cyrilometodějská úcta na Moravě a v Čechách**

Muzeum Boskovicka, Hradní 1, Boskovice

od 4. dubna do 30. června 2013

Otevřeno: úterý až pátek 9:00 až 17:00 hodin
sobota a neděle 13:00 až 17:00 hodin

Výstava **Mezi východem a západem, Svatí Cyril a Metoděj v kultuře českých zemí**

Arcidiecézní muzeum Olomouc

od 25. dubna do 11. srpna 2013

Více informací na: www.olmuart.cz

Výročí a narozeniny

Narozeniny v období květen – srpen 2013:

Ing. Jitka Bednářová – 2. června (65 let)
finanční zpravodajka diecézní rady

Mgr. Jana Rapantová – 6. června (70 let)
kazatelka v NO Bzenec, Kyjov a Uherský Brod

ThDr. Tomáš Butta – 12. června (55 let)
patriarcha

BLAHOPŘEJEME

Datový plán

Květen:

- 2. 5. – vikariátní konference duchovních Brno
- 3. až 4. 5. – Kurz základů teologie
- 7. 5. – modlitba Taizé (Botanická)
- 9. 5. – vikariátní konference duchovních Vysočina
Oslavení Páně
- 11. 5. – zasedání Ústřední rady
- 18. 5. – modlitba Taizé (Prostějov)
- 19. 5. – Boží hod svatodušní
- 21. 5. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 24. 5. – jednání diecézního revizního finančního výboru
Noc kostelů
- 25. 5. – zasedání Diecézní rady
- 26. 5. – svátek Boží Trojice
ukončení sbírky na diecézní diakonii

Červen:

- 1. 6. – diecézní „Pouť ke kořenům“
- 3. až 4. 6. – synoda (Lipová)
- 4. 6. – modlitba Taizé (Botanická)
- 7. až 8. 6. – Kurz základů teologie
- 8. 6. – zasedání Ústřední rady
- 9. 6. – sbírka Dr. K. Farského (na Škodějov)

- 15. 6. – bohoslužby ve Škodějově
modlitba Taizé (Prostějov)
jednání Diecézního kárného výboru
- 21. 6. – zasedání Ústřední rady
- 22. 6. – zasedání Církevního zastupitelstva
(termín dosud nepotvrzen,
druhý možný termín konání je 29. 6.)
- 29. 6. – diecézní „Cesta na Velkou Moravu“

Červenec:

- 2. 7. – modlitba Taizé (Botanická)
- 6. 7. – MJH bohoslužba – Botanická, Husova sbírka
televizní přenos bohoslužby z Betlém.kaple
- 8. až 12. 6. – duchovní cvičení
- 27.7. až 3.8. – setkání mládeže v Přibyslavi
- 27.7. až 5.8. – Pout' důvěry do Taizé

Srpen:

- 6. 8. – modlitba Taizé (Botanická)
- 10. až 17. 8. – setkání dětí ve Vápenné
setkání dětí v Přibyslavi

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 10

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2013

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Miroslav Kubiček,
členové: Michaela Kubičková, Michal Hvězda,
Šárka Chytilová, Pavel Pospíšil

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pochází z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH